

DALMI KON

magában foglalja a munkások szükségét, a munkások érdekeit.

és szövegközi il-
fráció.

helyett és portó

et könyvosztályában

idő költők

Spire, Jabotinszky,
Avigdor Haméiri,
t.

versei

lej beküldése ellené-
küldi az Uj Kelet
osztálya.

rdetések

הודעה
בין
יש שואר רוצה בכוונה
לעשות עסק אודות לרבות
במחירי המזון וכו' וכו' וכו'
בכר חוקק רבות וכו'
רבינו לודוס, י. טורד

fürdőszoba, zongora
teljes ellátással és
emelet jobbra.

vesz minden mennyi
egotarius étterem Cluj
0.

fiatalember lakást
n.

en fejt kóser tehén
nt egy tehéntől fejt
ató Schwartz Ignác
ében, Reg. Ferdinand

és könyvelő, magyar
hással, perfekt román
ést és könyvelést, ad
zések és minden irodai
ések „Adminisztrator”
kérhetnek.

ony uriházhoz ajánl
gy gyermekek mellé
er.

és feltételek mellett
n-Langeuscheidt angol
enciklopédikus szótár
otokban, négy kötetben
otokban lévő Pallás
„Weltall und Mensch”
pédia. Közelebbi fel-
hivatal nyújt.

UZLET LELK
Z UJ KELETBEN

66
XIV. ÉVF. * 59. SZAM
Cluj—Kolozsvár, 1931
március 13 Péntek
5691 ÉV Adar 24

Taxa
platite in
No. 2247

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (v. Brassai
ucca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénsum)
Egy évre 10 dollár
Hirdetések tarifa szerinti
vételnek fel

Uj Kelet az egyet
és hánsági sajtó
nap
Elkkelnk u
ferrás mer isztér 2. II. e. S.
Késiratokat ne
megörésükre nem vállalkosunk

Ramasetter Robert

BUDAPEST

KELET

ESZÉK-PÉNTAKALAP

Bazil Zaharoff

Milliárdosról vezéreiket irni, nem tekintendő ünnepi alkalomnak. Különösen, ha ez a milliárdos egyetlen gesztusával, egyetlen tettével sem járult hozzá valamilyen alkotáshoz, az emberi nyomor enyhítéséhez. Már pedig Sir Bazil Zaharoff, aki most Nizzában örök álmra hunyta le szemeit, a milliárdosoknak eme típusához tartozott. Közönséges marhahajcsárból küzdött fel magát Európa leggazdagabb emberévé, ami, ha a vagyonszerzést a kémlelettség tudományának fogjuk fel: kétségen kívül nem mindennapi tehetséget árul el. Régi klasszikus mondás, hogy halottakról csak jót, vagy semmit sem kell mondani. Bármily fölény és emelkedettség kell is ahhoz, hogy Sir Zaharoffal szemben is alkalmazzuk ezt a kegyeletes hagyományt, — annyit mégis el kell ismerni, hogy ama kalandor-pályának sikere, amelyet Zaharoff anyagi sikereiben gazdagon megfutott, nemcsak rajta, sőt elsősorban nem ő rajta mulott.

Mert Sir Bazil Zaharoff nem ama legendás cipőpertlin kezdte el magasan ívelő karrierjét, nem volt sem cukor-, sem petróleum-spekuláns: ő háborukban utazott, háborukat gründolt s a háborukhoz szükséges fegyverszállításokon kereste hatalmas vagyonát. Tehát csak adva lévő lehetőségeket használta ki, mint a mezők madarai, amelyek a mezőkön az elhullott gabonaszemeket lakmározzák fel. Nem túlzás azt állítani, hogy Sir Zaharoff tulajdonképpen csak függvénye, tartozéka és velejárója volt annak a mentalitásnak, mely Európa államférfiit a múlt században és még a jelenben is át-meg-át-hatja s mely az emberek közt adódó konfliktusokat mesterségesen igyekszik háborus konfliktusokká kimélyíteni.

Bazil Zaharoff angol és német nehéziparosok ügynöke volt s tulajdonképpen nem tett egyebet, mint hogy mozi-filmekre kívánczó sejkéket, szultánokat és törzsfőnököket győzött meg az egyedül üdvözítő háboru előnyeiről s miután e meggyőzést elvégezte, fegyvert szállított nekik ama cég garantált gyártmányaiból, amelyeknek történetesen szolgálatába állott. Komoly és megbízható adatok számolnak be arról, hogy az első Balkánháboru kitérésében Zaharoff titokzatos kezeinek is nagy szerepe volt, hogy Arábia fellahjait, Abesszinia törzseit és Marokkó riff-kabiljait ő győzte meg annakidején a tömeges és gyors sirontuli üdvözlés előnyeiről. Ami kevésbé választékos nyelven azt jelent, hogy ezeket a háborukat Zaharoff megfelelő profitok és főleg „államférfiaknak”, hadvezéreknek juttatott bőséges részesedések fejében rendezte meg. Ha a fegyvergyártás és a háboru nemzeti, vagy nemzetközi ellenőrzés, egy magasabb humanista szempont által korlátozott ipar lett, vagy lehetett volna Európában és Amerikában, ugy Sir Zaharoff aligha nőhetett volna ki magát Európa leggazdagabb emberévé. Akkor minden valószínűség szerint megmaradt volna eredeti hivatása mellett és nem emberek, csupán szarvasmarhák tömeges vágóhidra-juttatásával szerzett volna magának némi vagyont.

A körülmények azonban Zaharoff hajlamainak és fantáziájának különös-

„Kövessük a civilizált Franciaország példáját“:

A numerus klausus bevezetését követelte Cuza a kamara tegnapi ülésén

A többségi képviselők nagy zajjal fogadták az antiszemita professor felszólalását. Egy George-párti képviselő tiltakozott a telefonilletékek felemelése ellen

Aprilis elsejéig meghosszabbították a parlament ülőszakát

Bucuresti-Bukarest, március 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Cuza professor felhasználta a párizsi egyetem orvosi fakultásának ismert átiratát arra, hogy a kamara tegnapi délutáni ülésén a numerus klausus bevezetését követelje. Cuza professzornak azonban ezuttal sem volt tulajdonképpen nagy szerencséje. A többségi képviselők enerváltan hallgatták a jasi antiszemita professor felszólalását és többször félbeszakították, majd az interpelláció befejezése után zajos manifesztációt rendeztek ellene. Rascanu professor, aki ugyancsak a jasi egyetem tanára, azonnal elleninterpellációt jelentett be, Manolescu iprüggyi miniszter pedig gúnyosan aposztrófálta Cuzát.

Mi történik a szövetekezéseknél? Napirend előtt dr. Lupu szólalt fel a hadirokkantak érdekében, akik csak a legnagyobb nehézségek árán tudnak nyugdíj-illetményeikhez hozzájutni. Egy másik bejelentésben dr. Lupu a cukorrépatermelők érdekeinek megvédését kéri a kormánytól a cukorgyárosokkal szemben.

Madgearu földművelésügyi miniszter azt válaszolja, hogy az idevonatkozó törvényjavaslatot a péntek délelőtti minisztertanács elfogadta és így semmi akadály nincs annak, hogy ő a javaslatot, amely egyszerűsödésnek oldja meg a termelők és gyárosok közötti konfliktusokat, a legközelebbi időn belül a kamara elé terjessze.

Ghiță többségi képviselő szóvateszi, hogy a szövetekezéseknél fejletlen gazdálkodás folyik s emiatt az államot százmillió károsodások érik. Ugyanakkor azonban a szövetezeket központjának igazgatói, akik között képviselők is vannak, hatalmas tantiémeket vágnak zsebre.

„Nemo propheta . . .“
Cuza professor emelkedik ezután szó lársra. Kifejti, hogy a párizsi egyetem orvosi fakultásának dékánja, dr. Balthazard igen udvariashangu levelet intézett a bukaresti egyetem orvosi fakultásának dékánjához. A levél szerint 5110 romániai diák van beiratkozva a Sorbonne-on az orvosi karra s ezek közül 436-on francia állami diploma kiállítását kéri, hogy Franciaországban letelepedhessenek. A kérvényezők 85 százaléka zsidó. És minthogy

képpen kedveztek. Nem egészen ő a bűnös abban, hogy halálával korunknak egy igazi és jellegzetes hőse hanyatlott a sírba. Zaharoffot, aki egész életén keresztül, főleg pedig amikor már hatalmas vagyonok ura volt: mint embergyűlölőt ismerték, valószínűleg nem böleletli megfontolások vezették el ehhez az embermegvetéshez. Ő nagyon jól tudta, hogy kik azok, akik kifelé a tekintély leplebe burkolva, — busás hasznok fejében háborukat rendeznek és tudatlan népeket uszítanak egymás ellen, hazafias és egyéb szölamok vérpezsdítő felhasználásával. Ha igazságosak akarunk lenni, talán azt

a zsidók előzönlötték a fakultást, a párizsi egyetemen numerus klausus akar bevezetni a francia állami diplomát kérő román diákokra is. Ez szomorú és türelhetetlen dolog. Annál örövendesebb tény az, amelyet a legnagyobb meglepéssel kell tudomásul vennünk, hogy a civilizáció központjában, Párizsban bevezetik a numerus klausust az egyetemre, azt a numerus klausust, amelyet az antiszemita liga már évek óta hiába követelt a román kormányoktól.

Manolescu iparüggyi miniszter: Ez csak azt bizonyítja, hogy senki sem lehet próféta saját hazájában.

Egy kis botrány

Rascanu professor, többségi képviselő: A franciák a numerus klausust nemcsak a zsidókkal, hanem az összes Párizsban tanuló idegen diákokkal szemben is alkalmazni akarják.

Cuza ezután elővesz egy papírlapot s engedélyt kér a kamarától, hogy bejelentését írásban is felolvassa. A többségi képviselők zajongva utasítják vissza ezt a kérelmet.

Fel akarják emelni a telefonilletékeket

Ignat George-párti képviselő interpellálja meg ezután a kormányt a telefonilletékek készülő felemelése ügyében. Az I. T. T.-vel kötött szerződés értelmében a romániai telefonilletékek nem lehet a többi európai államok árnívójánál magasabbra emelni. Ezzel szemben nálunk a telefonilletékek ma is száz százalékkal magasabbak, mint a külföldön. Amit a telefontársaság csinál, az nem egyéb, mint a romániai polgárok zsebére törő spekuláció. Kérdi a telefontársaság mellett működő kormánybiztosokat, hogy milyen álláspontot foglalnak el az emeléssel szemben.

Leon lupista: Maga nem tudja azt, hogy a telefontársaság igazgatóságában helyet foglal maga Raducanu közlekedésügyi miniszter is? Mit várhat ezek után az ember a többiétől?

Ignat azzal fejezi be a felszólalását,

Egy hang a többség oldaláról: Jólalkunk magával egyszeri hallás után is. Nem kell bebizonyítania, hogy tud olvasni. Cuza ragaszkodik kérdéséhez, mire óriási zaj keletkezik, amelyet az elnök Perie-teanu csak nehezen tud elcsitítani. A zaj elűlte után Cuza felolvassa bejelentését, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a párizsi egyetemen a zsidók miatt bevezetett numerus klausust a román diákokra is kiterjesszék.

A numerus klaususért

Követeli, hogy sürgősen vezessék be a numerus klausust a romániai egyetemek re is, amelyeket meg kell szabadítani a nemzetellenes elemektől. A zsidók egyébként is veszélyes konkurenciát fejtenek ki a románokkal szemben, akiket kiszorítanak az összes szabadfoglalkozási ágakból. A francia kultúrnp jó példával járt elől — fejezi be felszólalását Cuza — ezt a példát Romániának is követni kell. A kérdésben részletes interpellációt jelentett be.

Rascanu professor csatlakozik az interpellációhoz, természetesen Cuzával szemben.

hogy a telefon nem luxus, hanem közsükségleti cikk, amellyel nem lehet ilyen szermetlen spekulációt folytatni.

Egységesíteni kell a betegsegélyzőket

Áttérnek a napirendre, amelyen a kikötői munkások segélypénztárának felállításáról szóló törvényjavaslat szerepel.

Gherman szociáldemokrata a javaslat ellen szólal fel. Ahelyett, hogy a kormány az egyes munkáskategóriák számára külön segélypénztárakat létesítene, éppen az volna a kötelessége, hogy egységesítse és rendszeresítse a munkások segélyezését.

D. R. Jonaitescu hasonló értelemben szólal fel, majd

Mironescu miniszterelnök felolvassa a királyi dekrétumot, amely április elsejéig meghosszabbítja a parlament ülőszakát.

kán, vagy sohasem szoktunk nekrólogot írni olyan férfiakról, akik hírnevükre nem az emberiség javára való munkálkodás által tettek szert: tartozunk a tárgyilagosságnak azzal, hogy leszögezzük: Bazil Zaharoff, a milliárdos, bármilyen módon is szerezte milliárdjait, e milliárdok megszerzésében nem egészen ő a bűnös. Mert ezeket a milliárdokat sohasem szerezhette volna meg a fent körülírt módon akkor, ha Európa politikusaiban, hadvezéreiből, képmutatásaiban és konvencionális hazugságaiban nem talált volna méltó cinkostársakra.

(s. l.)

Purim Erec Jiszraelben

A palesztinai jisuv érdekességét képezik a kaukázusi zsidók, kik borsüvegben, kardosan járnak, oroszul beszélnek s nagyon vallásosak. Egész éven át úgy járnak-kelnek, mintha a Kaukázus dermeteg szelei járnának arcukon; Purim előtt azonban megváltoznak. Eszter bõjtje napján minden háziasszony tuskót szed elő, ügyesen megsabdálja, hogy emberformája legyen. E figurát a szoba közepére helyezik. Este a férj a templomból hazajövet csodálkozva áll meg s kérdezi: Ki ez a „merzavec“, aki a földön terpeszkedik?

Hát nem ismered? Hiszen ez Hámán, aki ki akarta irtani a zsidókat!

Ez információ után a ház népe dühbe gurul, nekiesik az „utálatosnak“ és súlyos bántalmakkal illetik, a végén kicipelik az udvarra és ott elégetik. Ezután az egész szomszedság egybegyűl és kezdődik a lakoma. Igazi, hamisítatlan spirituszt isznak kaukázusi testvéreink, orosz és georgiai nyelven purimi nótákat énekelnek és a mulatságnak se vége, se hossza.

Egészen másképp festenek a jemeni zsidó alacsony emberek s hosszú pajeszt viselnek. Ellentétben a kaukázusiakkal, vézna, alacsony emberek s hosszú pajeszt viselnek. Míg a kaukázusiak tanulatlanok, a jemenitáknál mindenki jártas a Tórában s Talmudban. A Megilla tartalma, Haman, Mordechaj s Eszter meséje éppúgy hat rájuk, mint a mi ifjuságunkra Wallace detektívregényei. Délelőtt a nyílt uccán ünneplik meg a jemeniek a purimot. Hekkel előbb készülnek erre az ünneplésre. Az egész purimi drámát adják elő; Ahasveros, Eszteren, Mordechajon s Hamanon kívül nagyszámú mellékszereplő is fellép. Előadás közben táncok és sófártülkölés közben bejárvák az egész várost.

Jeruzsálem és Tel-Aviv modern zsidói az ő módjukban ünneplik meg a purimot. Eszter királynőt választanak purim két napjára és álarcos bálokat rendeznek, az álarcosok az általános kritikát fejezik ki; Jabotinszkij s híveit, mint Rebbe alakítják, körülötte pedig strámlis chaszidok. Az angol kormány, a palesztinai közigazgatás, a cionista Exekutiva és a Jewish Agency sem hordják el szárazon az irhájukat.

A chaszidoknál, kik Kelet-Európából jöttek ide, a hagyományos multság a Rebbe asztalánál játszódik le. A legfőbb szerepet ilyenkor a „badchen“ játssza, aki mindenféle tréfákkal, prózában, versben, énekkel s táncokkal mulattatja a közönséget. E napon a legnagyobb szabadság uralkodik a Rebbe körül; Purimrebbet választanak, aki Tórárt mond, imádkozik, áldást osztogat s mindenben utánozza az igazi Rebbe. Érdekes adomák maradtak fel e multságokból, melyek Susan Purimkor is tartanak.

A worki chaszidok Purimra egy Slojme Prager nevű agyafúrt társukat választották meg Purimrebbenek.

Miután leültek az asztalra, odamegy R. Bünom, az igazi rebbe és megkérdezi: „Rebbe, kenne Sie lernen?“ „Ha én nem érteném a Talmudot, akkor egész éven át felcsapnék rebbenek, nemesak Purimkor!“ Ezt felelte Slojme Prager.

A szadagórai híres eaddik Rabbí Izrael asztalánál történt a következő eset. Mula-tózsák közben bevonul Joszele Zsopp, a híres badchen, mint Ahasveros király, koronával a fején s nagy kísérettel. A Rebbe a legmélyebb hódolattal fogadta a nagy vendéget. Mindenféle mókás beszéd után a Rebbe arca elkomorodott, háta meggörnyedt és alázatosan Ahasveros király felé fordult:

— Uram, királyom, légy kegyes és törd el az összes kivételes törvényeket a zsidók ellen!

Cognac, seprő, törköly, szilvapálinkákat

של פסח עצהיט

itteni husvétii földéből szállítva hordókban, vagy palackokban Megrendelhető:

Rosenberg S. Léb

által Beclean, județul Somes

Ahasveros király azonban borgözös állapotára is hajthatatlan maradt. A rebbe vitakozni kezdett, de hiába, a király konokságán minden megtört. Ekkor a Rebbe nagyot sóhajtott s mondá:

— Kár, kár! Itt volt a „kedvező idő“ és nem használtuk ki!

Másnap megkérdezték Zsoppot józan állapotában, miért ellenkezett a Rebbevel? A kérdező szomorúan válaszolt:

— Nem tehetek róla, egy belső sugallat dolgozott bennem, akaratom megbénult s nem bírtam igent mondani a Rebbe nek.

Érdekes a chaszidoknál Purimkor a versek, előadások és énekek szövege orosz, német és lengyel vagy jiddissel van keverve; a legfeljettebb német bor- és virágdalok kerülnek napfényre. Ugyátszik a zsidó purimkor álarcot vesz magára, hogy gójnak lássék...

Az első emeletről kötélén ereszkedett le a lopott holmival a kolozsvári állami liceum tolvaja

Cluj-Kolozsvár, március 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt a kolozsvári Gheorghe Baritiu liceum internátusában ismeretlen tettesek betörték követtek el. A betörő az internátus folyósóin talált ruhadarabokat csomagolta össze és ezzel szegénysorsú diákokat károsított meg összesen 40 ezer lej értékben. A rendőrség azonnal bevezette a nyomozást a tettes kézrekerítésére és tegnap sikerült is elfogniok a betörőt Odor Ferenc notórius bűnöző személyében. Odor Ferenc neve ismerős a rendőrség előtt, mert már több ízben is letartóztatták apró-cseprő

kihágásokért.

Odor Ferenc a Magyar Színháznál volt annak idején alkalmazásban, mint diszletező. Itt követte el emlékezetes lopását, amikor Kondor Ibolyánál, a Magyar Színház primadonnájánál tört be. Odor azóta kitünően kiképezte magát szakmájában. A liceum internátusában elkövetett lopásnál a ruhákat összezsugorította egy kötéllel leeresztette a csomagot az ablakon majd ő maga is a kötéllel kuszott le az első emeletről. Az elfogott betörőt elbent átkísérték az ügyészség fogházába.

Három nagy francia pénzüzetet bukását idézte elő az Aeropostale vállalat botránya

Az Aeropostale finanszírozó nagybankok beszüntették fizetéseiket arra a hírre, hogy nem sikerült a vállalat szanalása

Párizs, március 13. A Compagnie Generale Aeropostale összeomlása újabb óriási arany bankbukást vont maga után. A Paris Midi jelentése szerint az Aeropostale mögött álló három hitelintézet beszüntette fizetéseit és szerdán reggel mindhárom pénzüzet lezárta pénztárát.

A három hitelintézet a következő: a Credit Foncière de Bresil kétszázmillió frank alaptőkével, a Caisse Commerciale et Industrielle huszonkét millió frank alaptőkével és a Buillon-Lafontaine Frères magánbank. A Credit Foncière de Bresil bukását az idézte elő, hogy az intézetnek több mint ötvenmillió frank künnlevősége van az

Aeropostalenál.

A fizetésképtelenségről már napok óta suttogtak, a pénztárak bezárása azonban csak most következett be, miután nyilvánvalóvá vált, hogy a kamara egyesített légügyi és pénzügyi bizottsága nem hajlandó megszavazni a kormány részéről betervezett szanalási terveket. A kormány — mint ismeretes — hatvan millió frank állami pénzzel akarta szanalni az Aeropostale-t és miután a bizottság ezt az összeget nem volt hajlandó megszavazni, a lappangó pénzügyi válság az Aeropostale mögött álló mindhárom pénzüzetben kitört.

Áprilisban tömegesen honosítják a litvániai hontalanokat

Aki tíz év óta az országban lakik, minden formalitás nélkül állampolgárrá válik

Kovno, március 13. Aravitschus litván belügyminiszter tegnap fogadta a Zsidó Távirati Iroda igazgatóját, Jakob Landaut, akinek a litvániai rendőrigazgató, Novakas jelenlétében nyilatkozott a zsidókra nézve veszedelmes problémává dagadt állampolgársági kérdésről.

A miniszter mindenképp leszögezte, hogy az idegen állampolgárokról szóló legújabb rendelet nem vonatkozik csak az 1929 óta Litvániába bevándorolt külföldiekre. Akik azelőtt jöttek és letelepedtek az országban, semmiféle hatósági zaklatásnak nem lesznek kitéve. Minthogy pedig a Litvániában élő zsidók túlnyomó része már ez időpont előtt az országban volt, ezeket az új rendelkezés egyáltalában nem érinti. Nincs okuk az aggodal-

lomra azoknak a zsidóknak sem, akik a vidéken antiszemita érzelmű közigazgatási tisztviselők nyomására reverzalist irtak alá, amelyben kötelezik magukat, hogy nem vállalnak semiféle állást. A kormány ugyanis ezeket a reverzalistokat nem tartja kötelezőnek. Landaunak arra a kérdésére, hogy a kormány miért nem ismerte el azoknak a zsidóknak állampolgári jogát, akik tíz év óta vannak az országban, a miniszter kijelentette, hogy áprilisban az állampolgársági törvény újabb publikálása során minden formalitás nélkül tömegesen állampolgársági jogok birtokába jutnak mindazok, akik a törvényes tíz évet egyfolytában az országban töltötték.

A vilnai kerületben született litvániai lakosok ugyanakkor minden formalitás ki-

Ekszerárak, órák és ezüstárak

MÁR CSAK RÖVID IDEIG hatóságilag engedélyezett

végkiárúsítása Fenyőnél

Cluj, Piata Unirii 23, ahol az üzlet végkép feloszlik

SCHULHOF EMILNÉ

ORIENT

Szövömvészeti Iskola

ORADEA, Str. Ep. Ciorogariu 14

Művészi perzsaszőnyegek, szövött gobelinek, külföldi fonalak

Vidéki rendelések utánvétel gyorosan és pontosan eszközöltetnek

zárásával állampolgárrá nyilvánították. A miniszter kijelentette, hogy annak a törvénytervezetnek az éle, amely két éves bírósági gyakorlatot követel az ügyvédjelöltektől, egyáltalában nem irányul a zsidók ellen. A zsidók vagy a bírói karban, mint a közigazgatásban megpályázhatnak és elfoglalhatnak állásokat. A miniszter ezt a nyilatkozatot írásban is leszögezte és megengedte, hogy közértesítse a sajtóban. A Jiddische Stimme című napilap és Litvánia többi zsidó újságjai vezetőhelyen közlik a belügyminiszter nyilatkozatát.

Tavasszal visszavásárolja a szovjet a dumping-gabonát?

A The Economist szenzációs leleplezése orosz gazdasági viszonyokról

London, március 13. A The Economist című angol közgazdasági folyóirat igen érdekesen magyarázza az orosz buza-dumping okait. A The Economist megállapítja, hogy az oroszok őszi eladásai nem érték el a békebeli méreteket. A szakemberek általános meglepetéssel vették tudomásul az idei orosz buzaáramlást, miután 1929-ig Oroszország általában csak féltermelést ért el és a tavalyi termés nem volt jobb az eddigi közepes eredményénél. A magyarázatot az egyébként érthetetlen jelenségre azok a szakemberek adták meg, akik igen jól ismerik Oroszország belső viszonyait. A valóság az, hogy Oroszországnak északi fele mindig ellátatlan és a déli buza-termő vidékekről kellene a búzát ezekre a vidékekre szállítani.

Az oroszoknak azonban békében sem volt valami kiterjedt vasúti hálózatuk, a háború alatt ez a hálózat igen sokat vesztett színvonalából és a legutóbbi évek természetesen nem voltak alkalmasak arra, hogy azokat kiegészítsék, vagy legalább helyreállítsák. Az oroszok tehát szállítóeszközök híján nem tudták lebonyolítani a buza szétosztását azokra a vidékekre, amelyeken arra szükség lehetne. Ellenben mivel nagy folyóik valamennyien dél felé folynak és a Fekete tengerbe ömlenek, ezt az olcsó víziutat használták fel a buza megmozdítására.

Ez viszont azt jelenti, hogy könnyebben tudnak búzát eladni a nyugati piacokon, sőt Amerikában is, mint saját országuknak inséges vidékeken. Eladják tehát a búzát össze, hogy tavasszal legalább ugyanolyan mennyiségben vásárolják vissza, mint ahogy ősszel piacra vetették. És akkor, miután a belvízi út tényleg hasznavehetetlen, majd Szentpéterváron és a Balti tengeren keresztül igyekeznek a szükséges terményt azokra a vidékekre szállítani, amelyről most azt elvonták. Ebben a számításukban természetesen az is vezette őket, hogy így még az össze 2.4 millió font sterlingnyi készpénzhez jutottak, ami nem vesztetheti el varázsa egy olyan pénztelen kormányra, mint amelyen a szovjetkormány — mondja az Economist.

Az oroszok búzájukat egyébként valóban potom áron vesztegették el és ez is bizonyosága annak, hogy csak nagyon meg szorult helyzetüknek az eredményeként támadt ez a buzaáramlás. Amerikában ugyanis bushelenként átlagban négy schillinget értek el, azonban ebből egy schilling a vámra esik. Buzájáért tehát Oroszország Amerikában nem kapott többet valóban három schillingnél bushelenként, ami 40 százalékkal kevesebb annál, amit az amerikai termelő kap. Azonban az oroszoknak nem számított az egységár kérdése, miután mindenáron el kellett adniok azt a búzát, amit úgy sem tudtak másként értékesíteni odahaza, holott a birodalom nagyobbik részében állandóan éhínség van.

Ha a The Economist fejtegetései helytállóak, akkor Oroszországnak már a legközelebbi időben vásárlóként kell fellépnie a világcipon, ami az árakra is hatással lesz.

A szenátus

Madg
50 ba

Bucuresti-Buk

Kelet tudósítóját vezta a napokban lyet a kormány képviselőház elé. ra, hogy néhány vaslat már éltetbe pokra fektetve a digi menetét és sz ve a malmokat. E eredményei leszne még nem lehet por zonyos azonban, h ves alkotórészét k szoló gazdasági u lyet Madgearu és dolgoztak ki és ar napokban tanácsk pártvezérek. Mad miniszter a boléta ja során nagy bes választolt az ellen zéseire, könnyen tett a törvény és terv között fennáll

Hogya bankje

— Tévedés azt h gearu, — hogy a tyaszorítóból ki f poritjuk a bangjeg záció következtébe nem szaporítható, be az országba, va váltókat számítoln nalánál. Már pedig sen stagnál.

— A hitelt kell f latosan meg is te intézkedéseket. A szabályait módosít kormányrajóvetelün nem teljesen kése cións tervet. Ennek változtatásokat sike Igy többek között b kedést, hogy a Ban delmi tárcájának 2 hónap mulva esedék tők is alkothatják.

Be ke

rends

— Ma kijelentjük, nem elegendő, hanc azt a rendszert, amek megthonosítottá dasági műveletekből sági váltókat a ter és utolsó fázisáig jegykibocsátó intéz egy véljük, hogy fe Nacionala kereskede lenc hónapos mezőg lékarányát. Nem le tárcát a kereskedelm ba hozni egy mező Megtörténhetik ugya dem válságba kerü len esetben. A köve hogy a kereskedelm ken s ezzel együtt es tárca 25 százalékar napos mezőgazdasági — Ezt a szükséges dasági ujjáépítési mánnyunknak pedig n nie a Banca Nation módosítása érdekében ezáltal a mezőgazdas senek lehetőségét.

— Ezenkívül a me sereg hitelintézetre v gazdaságnak hosszú l folyósítani. A háború szio meglehetősen es vel ezelőtt megtettük mezőgazdasági hiteli érdekében és most bo a külföldi kölcsön se pon belül megnyithat gi hitelintézet kapui

Kilenc hón hitelt fog f Bank

A továbbiakban M dasági záloghitel szab rámutatva arra, hog

A szenátus már megszavazta a boléta-törvényt

Madgearu bejelentette, hogy a boléta 50 banival drágítja meg a kenyér árát

A kormány a gazdasági ujjáépítési terv keretein belül módosítani akarja a Banca Naționala alapszabályait, hogy növelhesse a mezőgazdasági váltótárcát

Bucuresti-Bukarest, március 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A szenátus megszavazta a napokban a boléta-törvényt, amelyet a kormány már be is terjesztett a képviselőház elé. Számítani kell tehát arra, hogy néhány hét múlva ez a törvényjavaslat már életbe is lép, egészen új alapokra fektetve a gabonakereskedelem eddigi menetét és szindikátusba kényszerítve a malmokat. Hogy milyen gyakorlati eredményei lesznek a törvénynek, azt ma még nem lehet pontosan megállapítani. Bizonyos azonban, hogy ez a javaslat szerves alkotórészt képezi annak a több évre szóló gazdasági ujjáépítési tervnek, amelyet Madgearu és Manoiilescu miniszterek dolgoztak ki és amely fölött már a közeli napokban tanácskoznunk fognak az összes pártvezérek. Madgearu földművelésügyi miniszter a boléta-törvény szenátusi vitája során nagy beszédet tartott s miután válaszolt az ellenzéki szónokok megjegyzéseire, könnyen megérthető célzásokat tett a törvény és a gazdasági ujjáépítési terv között fennálló kapcsolatokra is.

Hogyan lehet szaporítani a bankjegyforgalmat

— Tévedés azt hinni — mondotta Madgearu, — hogy a jelenlegi gazdasági kutyaszorítóból ki fogunk kerülni, ha szaporítjuk a bankjegyforgalmat. A stabilizáció következtében a bankjegyforgalom nem szaporítható, csak ha deviza kerül be az országba, vagy pedig kereskedelmi váltókat számítolnak le a Banca Națională-nál. Már pedig a kereskedelem teljesen stagnál.

— A hitel kell fokozni és ezzel kapcsolatosan meg is tettük már a szükséges intézkedéseket. A Banca Națională alapszabályait módosítani fogjuk. Mi ugyanis kormányrajvetelünk pillanatában csaknem teljesen készen találtuk a stabilizációs tervet. Ennek ellenére is bizonyos változtatásokat sikerült rajta eszközölni. Így többek között bevezettük azt az intézkedést, hogy a Banca Națională kereskedelmi tárcájának 25 százalékát a kilenc hónap múlva esedékes mezőgazdasági váltók is alkothatják.

Be kell vezetni az amerikai rendszert

— Ma kijelentjük, hogy ez az intézkedés nem elegendő, hanem be kell vezetnünk azt a rendszert, amelyet az amerikai bankok meghonosítottak. Eszerint mezőgazdasági műveletekből származó mezőgazdasági váltókat a termeléstől az értékesítés utolsó fázisáig le kell számítolni a jegykibocsátó intézetnek. Hasonlóképpen úgy véljük, hogy fel kell emelni a Banca Națională kereskedelmi tárcájában a kilenc hónapos mezőgazdasági váltók százalékárányát. Nem lehet a mezőgazdasági tárcát a kereskedelmi tárcával kapcsolatba hozni egy mezőgazdasági államban. Megtörténhet ugyanis, hogy a kereskedelem válságba kerül, mint például a jelen esetben. A következmény pedig az, hogy a kereskedelmi váltók száma csökken s ezzel együtt csökkenni kell a váltótárca 25 százalékára maximálta kilenc hónapos mezőgazdasági váltók számának is.

— Ezt a szükségességet a nemzeti gazdasági ujjáépítési terv leszögezi. Kormányunknak pedig mindent el kell követnie a Banca Națională alapszabályainak módosítása érdekében, hogy kiszélesítsük ezáltal a mezőgazdasági váltók elhelyezésének lehetőségét.

— Ezenkívül a mezőgazdaságnak egész sereg hitelintézetre van szüksége. A mezőgazdaságnak hosszú lejáratú hitelekkel kell folyósítani. A háború után történt emiatt meg lehetőségek csekélyek. Ezért két évvel ezelőtt megteremtettük az előkészületeket a mezőgazdasági hitelintézet megalapítása érdekében és most boldogok vagyunk, hogy a külföldi kölcsön segítségével egy hónapon belül megnyithatjuk a mezőgazdasági hitelintézetet kapuit.

Kilenc hónaptól öt évig terjedő hitelt fog folyósítani a Nemzeti Bank

A továbbiakban Madgearu a mezőgazdasági záloghitel szabályozásáról beszélt, rámutatva arra, hogy a mezőgazdasági

hitelintézet mellett létesít a kormány egy mezőgazdasági bankot, amely kilenc hónaptól öt évig terjedő időre fog zálogbiztosíték ellenében olcsó hiteleket folyósítani. A mezőgazdaság teljes reorganizálásához egységes programra van szükség, amelynek keretein belül megfelelő intézkedés történik a mezőgazdasági termékek értékesítéséről, a hitelintézetek reorganizálásáról, a szállítási- és tarifapolitikának a jelenlegi helyzethez való hozzáidomításáról. A kormány az utolsó simitásokat végzi ezen a nagy, mindent átfogó programon, amely nagyvonalakban már készen áll.

A földművelésügyi miniszter kijelentéseit, amelyek kétségkívül rendkívül fon-

tossággal bírnak, hosszantartó tapsviharral honorálta a szenátus.

Madgearu ezután magának a boléta-törvénynek az ismertetésére tért rá. Kifejtette az okokat, amelyek a kormányt arra késztették, hogy ezt a javaslatot a parlament elé hozza. Kijelentette, hogy a kormány programot dolgozott ki a mezőgazdasági termékek árának az országon belül való emelésére és ezt a programot szigoruan végre is fogja hajtani. Nemzetközi vonatkozásokban a probléma természetesen sokkal súlyosabb. A világrkrisis gordiusi csomója a mezőgazdasági és az ipari termékek közötti kapcsolatokban áll. Ha ezek a kapcsolatok normalizálódni fognak, normalizálódni fog a gazdasági helyzet is.

A dán parlament kimondotta a hadsereg és a hadiflotta eltörlését

A jövőben csak partőrsége és határrendőrsége lesz Dániának

Kopenhága, március 13. Mialatt az egész világsajtó mint hallatlan szenzációról számolt be az olasz-francia tengeri leszerelési egyezményről, amely természetesen egyáltalában nem tartalmaz semmiféle tényleges leszerelésre vonatkozó klauzulát s mialatt a genfi leszerelési konferencia várható kilátásairól cikkeznek az összes sajtóorgánok: a kis Dánia parlamentje, melyben a szocialisták abszolút többséget képviselnek, tegnapi ülésén radikálisan és véglegesen megoldotta a leszerelés

kérdését. A dán parlament tegnapi történelmi jelentőségű ülésén a többséget alkotó szociáldemokrata párt képviselői törvényjavaslatot szavaztak meg, mely nem is a leszerelést határozta el a törvény erejével, hanem egész egyszerűen a hadsereg teljes eltörlését mondotta ki.

Az új törvény értelmében, illetőleg annak végrehajtása után Dániának a jövőben csak partőrsége, határrendőrsége és a halászat ellenőrzésére rendőrlottája lesz. Európában tehát megszű-

Ami a malmok szindikalizálását illeti, ez szükséges volt, mert igen sok malom van az országban, amelyek túlinvesztálják magukat. A termelés és az eladás kontingenztálása nem fog igazságtalanságokat maga után vonni. A szindikalizált malmok nem fizetnek semmilyen adót, a többiek pedig termelési képességeik arányában fogják az illetékeket fizetni. Ha valamelyik malomtulajdonos nem akar belépni a szindikátusba, ez azt jelenti, hogy teljes územmel dolgozik és ki akarja vonni magát az állammal szembeni kötelezettségeinek teljesítésére.

Az ellenőrző hivatalra azért van szükség, hogy a buza, a liszt és a kenyér ára közötti egyensúlyt helyreállítsuk. Ha a kenyér ára 50 banival emelkedni fog, nem kell visszariadnunk ettől az áldozattól a mezőgazdaság megmentése érdekében.

letett az első törvény, amely véglegesen leszámolt a militarizmussal, megvan az első ország, ahol többé sem általános hadkötelezettség, sem pedig úgynevezett zsoldos hadsereg nincsen többé.

Nagy kérdés azonban, hogy az úgynevezett nagyhatalmak a genfi leszerelési konferencia tényleg fogják-e követni Dánia példáját, amelynek legfőbb jelentősége az, hogy bizonyítja: ha akarat van, van leszerelés is.

Megkönnyítik a zsidók braziliai bevándorlását

Párizs, március 13. A HIAS és ICA legújabb jelentése szerint a zsidó emigrációs irodák vezetősége közbenjárt a braziliai kormányánál, hogy a zsidó bevándorlás számára bizonyos könnybbségeket eszközöljön ki. 1931 január elsején a braziliai kormány új rendeletet léptetett életbe, amely szerint a braziliai bevándorlást megszorítja olyképpen, hogy csakis azokat engedik be az országba, akik mezőgazdasággal foglalkoznak és akiknek a braziliai hatóságok mint nélkülözhetetleneknek beutazási engedélyt adnak. A rendelet kimondja, hogy ilyen speciális és letelepedési engedélyt azok a mezőgazdák és iparosok is kaphatnak, akiket államilag elismert emigrációs tár-

sulatok támogatnak a bevándorlásban. Minthogy az ICA az államilag elismert ilyenfajta társulatok kategóriájába tartozik, a társulat képviselői közbenjártak a braziliai munkaügyi minisztériumnál, hogy biztosítsák a zsidó bevándorlók zavartalan beutazását. Ez intervenció alapján a braziliai kormány utasította Párizsban, Berlinben, Varsóban, Bukarestben és Galacban székelő konzuljait, hogy mindazok a személyek, akikért az ICA garanciákat vállal, minden további nélkül adjon vízumot. Ennek alapján van lehetőség arra is, hogy az 1930 decemberében lejárt és meg nem újított beutazási engedélyek meghosszabbíttassanak.

A zsidó bevándorlási iroda abban a helyzetben van, hogy beutazási engedélyeket, úgynevezett „chamadákat” szerezzen olyan emigránsok számára, akik Braziliában már letelepedett rokonaikhoz akarnak utazni. E privilégium révén nagyszámu zsidó bevándorló számára alkalom adódik arra, hogy Braziliába jöjjen. Azonban már most figyelmeztetik a bevándorolni kívánkozókat, hogy tekintettel a Braziliában uralkodó nagyfokú gazdasági válságra, csak azokat fogják beengedni, akikért Braziliában élő hozzátartozók jótállást vállalnak, hogy nem fognak a közjótékonyk terhére esni. Kézművesek és képzett munkások kell, hogy bizonyos készpénz fölött rendelkezzenek.

A HIAS egyébként ezuttal is rámutat arra a tényre, hogy pillanatnyilag Braziliában kiskereskedők és kvalifikáció nélküli munkások számára semmiféle elhelyezkedési lehetőség nem nyílik.

— Uj indiai konferenciát hív össze az angol kormány. Londonból jelentik: Az alsóház tegnapi ülésén Wedgwood Benn indiai államtitkár bejelentette, hogy a kormánynak szándékában áll új indiai konferenciát összehívni, amelyen Gandhi és a többi hindu nacionalista vezérek is meg jelennek Londonban, a kormány meghívására folytán.

Magyar Színház Mozgó

Szombat délután 3 órától:

CHRISTINA

A tiszta szerelem és a sötét szenvedély harcának legtökéletesebb drámája. A filmszezon egyik leghatalmasabb énekes, zenés, beszélő ujdonsága.

Rendező: William K. Howard.

Főszereplők:

Christina Janet Gaynor Az artistanő Louis Dorain
Az artista Charles Morton Az apa Rudolph Schildkraut

(A nagy jellemszínész utolsó filmje.)

Legújabb hangos Fox-Hiradó

Ha szolid és megbízható

helyről LIBAZSIR szükségletét be akarja akarni szerezni, írja meg vagy kérjen árajánlatot

משך של פחה KLEIN orth. kóser
szair és baromfi csarnokból Oradea, Segana 6.
Alapítva 1913

Szállítás postán és vasúton saját bődében.

EMILNÉ
szeti Iskola
p. Ciorgariu 14
nyelvek, szövött
öldi fonalak
utánvétellel gyor-
eszközletnek

arokká nyilvánított.
elentette, hogy an-
nek az éle, amely
korlatot követel az
általában nem ír-
sidók úgy a bírói
gazdagsban meg-
állhatnak állásokat.
állatkozatot írásban
ngedte, hogy köz-
Jiddische Stimme
nia többi zsidó új-
zik a belügyminisz

szavásárólja
dumping-
át?

zaciós leleplezése
viszonyokról

A The Economist
ági folyóirat igen
a az orosz buza-
Economist megáll-
ősi eladásai nem
éreteket. A szak-
eglepetéssel vették
sz buzaármlást,
ország általában
l és a tavalyi ter-
idigi közepes er-
datot az egyébként
azok a szakembe-
igen jól ismerik
onyait. A valóság
k északi fele min-
buzatermő vidékek
zreke a vidékekre

ban békében sem
asuti hálózatuk, a
zat igen sokat ve-
a legutóbbi évek
oltak alkalmasak
észítsék, vagy leg-
orosok tehát szál-
tudták lebonyolí-
át azokra a vidé-
szükség lehetne.
folyóik vallameny-
a Fekete tenger-
viziutat használ-
ítására.

ti, hogy könnyeb-
a nyugati piaco-
s, mint saját or-
kein. Eladják te-
tavasszal legalább
en vásárolják visa-
l piaca vetették
belvízi ut téha
d Szentpéterváron
esztül igyeksenek
zokra a vidékekre
nost azt elvonták.
természetesen az
gy még az ősszel
nyíi készpénzhez
ítheti el varázs-
mányra, mint ami-
ny — mondja 23

t egyébként való-
kették el és ez is
csak nagyon meg-
az eredményeként
lat. Amerikában
lagban négy schil-
ebből egy schil-
jáért tehát Orosz-
em kapott többet
nél bushelenként,
essebb annál, amit
. Azonban az oro-
az egységár kér-
n el kellett adniok
sem tudtak más-
za, holott a biro-
pen állandóan éh-

fejtegetései hely-
ágnak már a leg-
óként kell fellép-
az árakra is ki-

Hogyan lendült át a zsidó népművészet egyéni művészetté?

Berlin, március 13. A berlini rabbi-képző intézet (Hochschule für die Wissenschaft des Judentums) időről-ídről előadóesteket rendez. Az előadás-ciklusnak egyik kimagasló eseménye volt az utóbbi napokban megtartott zsidó népművészetről szóló előadás. Az előadó dr. Rachel Bernstein asszony vetített képekben mutatta be a tizenötödik század zsidó könyvillusztrációit, iniciálékat, fametszeteket és pergamentre rajzolt képeket. A prágai 1527-ben készült hagada, továbbá a mantuai 1560-ban megjelent hagada illusztrációi eredetileg más célt szolgáltak, de kétségtelen, hogy a festészet klasszikusainak hatása alatt csinálódtak. A mantuai hagadában a négy alak közül a kicsiny, aki „kérdezni sem tud”, Holbeinnak egyik illusztrációja a biblia-ciklus 52-ik zsolotarához. A „böles” viszont Michel Angelónak, a sivtini kápolnában lévő Jeremiása. A zsidó könyvművészet fejlődésének csúcspontja az illusztrált velencei hagada, amelynek legrégebb példány 1629-ből származik. Itt már találunk olyan kompozíciókat, amelyek teljesen eredetiek és frissességükkel hatnak. Így a „Bné Brak” bölcseiről rajzolt csoportkép. A velencei hagadát Livornóban újra nyomták és azóta is használják illusztrációit a különböző hagada-kiadásokban.

Az északi országokban élő zsidók számára a 1695-ben megjelent amszterdami hagada képei voltak mértékadók. A képek Abraham bar Jakob, egy valószínűleg a zsidó hitre tért művész tolla alól kerültek ki. Ki lehet mutatni, hogy Merian Mátyás bázeli rézkarcainak alakjait követte a jámbor Prozeléta.

Az Offenbacheri hagada, amely 1720-ban jelent meg, visszatér a fametszethez. Illusztrációi hasonlítanak az amszterdami hagadáéhoz. Kifejező módjai primitívek, alakjai sematizáltak. Itt már a népművészet mutatkozik és minthogy az alakok egységes zsidó típusú mutatnak, tehát nyilvánvalóan zsidó népművészetről van szó. Hosszu ideig a zsidók a népművészetből nem mehettek át az egyéni, nagy festőművészethez. A XIX. században bámulatos lendülettel illusztrálták a Bibliát és a többi zsidó irodalmi termékeket. Az előadónál ezután ismertette a nagyobb zsidó művészeket, akiknek neve ma már általános művészettörténet szempontjából is márkát jelent.

LONDONBAN MEGNYILT A ZSIDÓ NEMZETI ALAP 12-İK BAZÁRJA

London, március 13. Whitechapel londoni negyedben megnyitották a zsidó nemzeti alap 12-ik évi bazárját. Az ünnepélyes megnyitó beszédet Avigdor Goldsmindt, az angol Jewish Agency elnöke tartotta. Ismertette a Keren Kajemet nagy misszióját és kihangsúlyozta, hogy a zsidó nemzeti alap által szerzett földek semmiképpen sem jelentenek igazságtalanságot az arab lakossággal szemben. A zsidók, akik évszázadokon át szenvedtek a világ összes népeinek igazságtalanságai alatt, az utolsók lesznek, akik el fognak nyomni valamely népet. Megvan róla győződve, hogy a zsidó nemzeti alap az ország minden lakójának érdekeit szolgálja és lehetőséget nyújt a további bevándorlásra. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a bazár ebben az évben többet fog jövedelmezni, mint tavaly. A tavalyi jövedelem 1300 font-sterling volt.

AZ OLASZOK KITERJESZTIK GAZDASÁGI HATÁSKÖRÜKET PALESZTINÁRA

Jeruzsálem, március 13. Az olasz gazdasági befolyás érdekében dolgozó „Societa Impreze Italiana” ki akarja terjeszteni hatáskörét Palesztinára. Az intézet főleg kereskedelmi kölcsönöket nyújt és finanszírozza a lokális ipari vállalatokat. Ezen a téren Törökországban, Görögországban és Romániában eredménnyel dolgozott.

Kellemes borotválkozás

NIVEA-CRÉME

Beszorpanozás előtt be kell dörzsölnie arcát ezzel a krémmel, de csak enyhén, nehogy a szeppanhab képződését megakadályozza. Tapasztalhatja, hogy még a naponkénti borotválkozás sem fogja legkevésbébe izgatni bőrét. Nem fog többé fájni, vörösödésről és felrepedt bőrtől szenvedni. Azt is észreveheti, hogy külseje fiatalosabb, bőre feszültebb és ápoltabb lesz. A Nivea krémek semmi sem pótolja, mert csak ez a krém tartalmazza a bőrtápoló eucerint, amin különleges hatása alapszik.

Dobozokban: Lei 16.—, 34.—, 72.— / Tubusokban tiszta ónból: Lei 30.—, 45.—
Emil Ziegler, Braşov-Brasso, Vasut-uca 45

Vasárnap délelőtt demonstrációs nagygyűlést tart a kolozsvári lakók szövetsége

A tulmagas házbérek, a kilakoltatás ellen és a moratórium mellett száll sikra az új alakulás

Cluj-Kolozsvár, március 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj Kelet részletesen beszámolt arról, hogy mult vasárnap megalakult Kolozsváron a Lakók Szövetségének előkészítő bizottsága. Az előkészítő bizottság a Szövetség végleges megalakításának céljából folyó hó 15-re, vasárnap délelőtt 10 órára demonstrációs nagygyűlést hívott össze, mely az Építőmunkások Otthonának helyiségében (Patak uca 7.) lesz megtartva.

A gyűlés sikere érdekében város-szerte nagyarányú agitáció indult meg s előreláthatólag az érdekelteknek hatalmas tömegei fognak felvonulni a gyűlésre. A megalakuló szövetség előkészítő-bizottsága a vasárnapi nagygyűlésen a bérlők és albérlők érdekeinek megvédése céljából a tulmagas házbérek, a munkanélkülieket fenyegető kilakoltatások ellen és a törvényes moratórium életbeléptetése érdekében fog erélyes akciót indítani a kormánynál.

A Szövetség hivatkozni fog arra, hogy a gazdasági válság, a munkanélküliség, a leépítések, a bércsökkenések, az ipar és kereskedelem ezernyi bajával küzdő lakók óriási többsége ma már nincsen abban a helyzetben, hogy lakbérét megfizethesse. Ezért van szükség egy lakók szövetségének megalakítására, mely a szervezethez erejével tudjon a kormánytól egy olyan lakástörvényt ki követelni, mely a normális mértékre szorítja le a mai aránytalanul magas lakbéreket, azokat arányba hozza az anyagi gondokkal küzdő iparos, munkás, kereskedő és szellemi munkás jövedelmével. Az új lakástörvénynek meg kell védenie a munkanélkülit a kilakoltatás veszélyétől és törvényes moratóriumot kell biztosítania az elbocsátott munkásnak, a leépített alkalmazottnak, az iparáról lemondani kényszerült iparosnak, a becsukott boltu kereskedőnek, a fizetéséhez csak hónapok multán jutó köztisztviselőnek.

Cojocarur feketeszesz ellenőr tagadja, hogy veréssel vallatták a szilágynagyfalusi szeszgyár bérlőit

Cluj-Kolozsvár, március 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj Kelet tegnapi számában beszámoltunk azokról a szenzációs vallomásokról, amelyeket a szilágynagyfalusi szeszgyár bérlői tettek a zilahi ügyészségen és a kolozsvári vizsgálóbíró előtt. A súlyosan megvádolt repülő bizottság egyik tagja ma levelet intézett lapunkhoz, amelyet az alábbiakban közlünk:

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy alulírott a b. lapjában a szilágymegyei Nagyaluban a Bárány Bányászati vállalatot képező és Grosz Jenő, Pospisil Rudolf, Krausz Jakab és Tóth Ferenc által bérbevevett szeszgyárban leleplezett visszaélésekre vonatkozólag megjelent közleményre a következő felvilágosításokat nyújthassam:

Megfelel a valóságnak, hogy alulírott, Sava Cornel rendőrségi vezérfelügyelővel, Filimon Alexandru komiszárral és Padureanu Arion kollégámmal együtt a pénzügyminiszter és belügyminiszter delegációja alapján megjelentünk miután értesítést kaptunk, hogy ebben a gyárban nagy feketeszesz-csalásokat követnek el az ellenőrző plombák eltávolításával minden éjszaka fél 12-től reggel 4-ig. Január 18-án este 11 órakor a gyár elé értünk és behatolva az ipartelepre tetten értük az egész vállalatot. Belépésünk alkalmával a gyárban találtuk annak bérlőjét Grosz Jenőt, Tóth Mihály gépészt, Rifold Izidort, Krausz Jakabot és Burger

György főzörmestert, míg a főbűnösnek, Friedmannak sikerült elmenekülnie. Arra a kérdésünkre, hogy operálnak az ellenőrző plombával, Burger bevallotta, hogy 1930 november 28-án Pospisil Rudolf az egyik bérlőtárs egy vassajtót hozott magával a pénzügyminiszterium jegyével ellátva, azonkívül számos plombát is és az alkalmazottaknak azt az utasítást adta, hogy reggelként a pénzügyi ellenőrzés megtörténte után távolítsák el a pénzügyi közegek által elhelyezett plombákat és ezek helyébe az általa hozott al-plombákat helyezték a sajtónak a segítségével. Keresni kezdtük a sajtót és konstataáltuk, hogy Tóth Jenő azt a gyárba való belépésünk alkalmával hirtelen átadta Péterffy Árpád pénzügyi ellenőrnek, aki a gyár melletti vizes árokba dobta. Felszólításunkra Péterffy kihozta a vízből a gépet.

A megejtett vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a gyár a kincstári illetékek fizetése alól 12774 liter szeszt vont el 1930 december 6-tól 1931 január 18-ig. Együttal megállapítottuk azt is, hogy ezt a szeszt a gyár autókamionján Molnár József soffőr Szilágysomlyóra és Nagyváradra szállította több kereskedőhöz, akik be voltak avatva. A vonatkozó jegyzőkönyvet felterjesztettük a pénzügyminiszteriumhoz a bizonyítványokkal és corpus deliktikkel együtt (a sajtógép, a titkos levelek és könyvek).

Miután a tetteseket in-flagranti érték és az új szesztörvény a szeszcsa-

lólkal szemben bünvádi eljárást is előir, ugy a pénzügyi ellenőrt, mint 8 társát a felvett jegyzőkönyvekkel együtt átadtuk a zilahi ügyészségnek. Megállapítást nyert az is, hogy a tettesek megsértették azokat a peccéteket és borítékokat is, amelyekben a pénzügyminiszterium titkos plombái voltak elhelyezve.

Nevezetteknek ugy a zilahi, mint a kolozsvári vizsgálóbírók előtt tett vallomásai hazugságok és csak azt a célt szolgálják, hogy megmeneküljenek a bíróság és a bünygyi következmények elől.

Vallomásaikat minden erőszak igénybevétele nélkül tették meg, hiszen tettenérés esete forog fenn, tehát nem is tagadhattak. Csak miután szabadlábra kerültek, fordultak ahhoz a csempész-körökben ismert módszerhez, hogy veréssel és erőszakkal kényszerítették őket hamis vallomásra. Ami pedig azt a vádjukat illeti, hogy 200 ezer lejt kértek tőlük, teljes mértékben valótlan és tanukkal lesz beigazolható, hogy nem mi kértünk tőlük pénzt, hanem ők több ízben ajánlottak nekünk másfél millió lejt, hogy tussoljuk el a dolgot. Miután ajánlatukat felháborodva visszautasítottuk, kitalálták a verés és zsarolás meséjét.

A gyárban történetekre, az összes kihallgatásokra és azok eredményeire nézve, valamennyien vállaljuk a teljes felelősséget, ugy az igazságszolgáltatás, mint a pénzügyminiszterium előtt. Cluj, 1931 március 13.

Teljes tisztelettel:

Ioan Cojocarur,

Cluj, Str. Casianu 60.

Eddig szól a levél és ezek után a közvélemény jogos türelmetlenséggel várja az egyedül kompetens független bírói szót ebben a kérdésben.

Anyák! Idefigyeljenek! Pénzt takaríthatnak Gyermekekocsik árleszállítás

Brennabor

IDEAL

„OPEL“

GYERMEKKOCSIK

kizárólagos lerakata

Ülő és fekvő sportkocsi Lei 425
Gyönyörű ernyős kocsi gummikerék- és függőnyel 1475
Alacsony szíjjon ringó kocsi újdonság 2350
Francia mély kocsi, csővédő és sárhányóval 3000

Ikerkocsi állandóan raktáron.

„HERCULES“ BABYHÁZ

Cluj, Cal. Reg. Ferd. (Wesselényi M. u.) 12.
Az összes Babycikkek Tetra árak nagy raktára Vidékre utánvétellel szállítunk. — Hitelképepek részletre is. — Kérjen árjegyzéket

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

של פסח

Megbízható MŰSVÉTI fűszerárukat, legelőnyösebben SPÉTER MÓZESNÉL, Piața M. Viteazul 12. alatt vásárolhat

Bormazsola megérkezett Bormazsola

של פסח

A min a köl

Hatszáz kilo

Bucuresti-Bukarest, Uj Kelet tudósítójától. Románia párizsi követ-sajtó képviselőinek nyelvényéről. A már ismertül előadta, hogy lichiszó, amely készpénzben szágba és nem áruban, anyagokban, sem pedig májában. Egyetlen állvan a szerződésnek, az egy részét megzögzázra és az államvasutakaira kell fordítani.

A kölcsönrel kapcsolott függő ügyekre vonatkozólag, hogy ugy mint az Ackermann-féles részvényeinek rebi közvetlen tárgyalásai Ha ezek 2 hónapon nem vezetnének, ugy hágai nemzetközi döntést terjeszteni. Ami adósságát illeti, a bucnács kötelezte magát, be fogja váltani a házság kötvényeit.

A kölcsön egyébkéfrancia bankoknál lettermészetes is, hiszenban van ma a legtöbb rópában.

Dinu Casianu este 9 táson jelent meg Miroelnöknél, akinek részl a párizsi tárgyalásokon párizsi követ a együtt audiencián jelenél és jelentést tesz uról.

Április 1-ét az utépítés

Dinu Casianuval Hoiescu mérnök, az tár elnöke, aki kijelölíróknak, hogy Párizsbást kötött a stockholpárizsi Maston utépimillió dollár utépítés600 km. elsőrangu műteni méterenként 16 és egységárban és ezenkinevezett félig perman svéd korona árban.

A munkálatok áprildődnek. A két utépi

A Cluj-Dei-Bistrița

autobu menetre

	1931. március	
	INDU	
	CLUJ-DEJ-	
Reggel	6 d.e. 1	
"	8 d.u.	
"	10 d.u.	
	ERKEZ	
Cluj	d.e. 9 d.e.	
Dej	d.e. 7 d.e.	
Bistrița	d.e.	
	CLUJ-DEJ-H	
	INDU	
Reggel	5,30	
"	8	
"	11	
	ERKEZ	
Cluj	reggel 10	
Dej	reggel 8	
Baiamare	" 5	
	BAIAMARE-	
	INDU	
Reggel	6	
"	10	
	ERKEZ	
Baiamare	reggel 10	
Sighet	reggel 6	

A minisztertanács is ratifikálta a kölcsönt

Popovici pénzügyminiszter ma reggel érkezik vissza a fővárosba.

Hatszáz kilométer kiépítésére szól az utkölcson

Bucuresti-Bukarest, március 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Dinu Cesianu Románia párizsi követe tegnap este a párizsi képviselőnek nyilatkozott a kölcsöntől. A már ismert részleteken kívül előadta, hogy lichid kölcsönről van szó, amely készpénzben jön be az országba és nem áruban, vagy természeti anyagokban, sem pedig rendelés formájában. Egyetlen általános feltétele az, hogy a szerződésnek, az, hogy az összeg egy részét mezőgazdasági hitelcélokra és az államvasutak beruházási céljaira kell fordítani.

A kölcsönnel kapcsolatos ügynevezett függő ügyekre vonatkozólag kimondották, hogy egy a Bega csatorna, mint az Ackermann-féle helyi érdekű vasút részvényeinek rendezésére további közvetlen tárgyalások indulnak meg. Ha ezek 2 hónapon belül eredményre nem vezetnek, úgy e kérdéseket a párizsi nemzetközi döntőbíró elé fogják terjeszteni. Ami a főváros régi adósságát illeti, a bucaresti városi tanács kötelezte magát, hogy fokozatosan be fogja váltani a háború előtti adósság kötvényeit.

A kölcsön egyébként felerészben a francia bankoknál lett elhelyezve, ami természetesen is, hiszen Franciaországban van ma a legtöbb pénz egész Európában.

Dinu Cesianu este 9 órakor kihallgatáson jelent meg Mironescu miniszterelnökönél, akinek részletesen beszámolt a párizsi tárgyalásokról. Ma délelőtt a párizsi követe a miniszterelnökkel együtt audiencián jelent meg a királynál és jelentést tesz ugyanerről az ügyről.

Április 1-én megkezdődnek az utépítési munkálatok

Dinu Cesianuval együtt érkezett Hoiescu mérnök, az autonóm utpénztár elnöke, aki kijelentette az újságíróknak, hogy Párizsban opciós szerződést kötött a stockholmi Enskilda és a párizsi Maston utépítési cégekkel 11 millió dollár utépítésre vonatkozólag. 600 km. elsőrangú műutat fognak építeni méterenként 16 és fél svéd korona egységárban és ezenkívül 180 km. úgynevezett félig permanens utat 9 és fél svéd korona árban.

A munkálatok április 1-én megkezdődnek. A két utépítő vállalatot egy

nagy luxemburgi bank finanszírozza, amelyről Románia illetékes diplomáciai képviselői a legmegbízhatóbb információt nyújtották. A munkálatokat a Casa Autonoma a Drumurilor felügyelete alatt fogják folytatni. A vállalkozók 30 km.-nyi utat román utépítési vállalatokkal fognak megépíteni. Az elsőrangú műutert 5 évi, a másik utert 1935-ig tartó garanciát vállalnak a vállalkozók. Az utakat amezittel egy teljesen modern utburkoló anyaggal fogják beföldni, amellyel Amerikában és Svédországban a legjobb eredményeket érték el. Az utépítéshez szükséges anyag 80—90 százalékát Romániában fogják beszerezni és az alkalmazandó munkások a specialisták kivételével román állampolgárok lesznek.

Bucuresti-Bukarest, március 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt 11 órakor minisztertanács volt, amelyre Dinu Cesianu párizsi követe is meghívtást nyert. Cesianu beszámolt a minisztertanácsnak a kölcsöntárgyalásokról és bemutatta a létrejött szerződéseket, amelyeket a minisztertanács azonnal ratifikált is. A minisztertanács azután folyó ügyekről tárgyalt, többek között Madgearu terjesztett elő néhány törvényjavaslatot. Így az agrártörvény reformjavaslatát, majd a cukorgyártás ellenőrzéséről szóló javaslatot, valamint a közraktári ügyletek módosításáról szóló törvényjavaslatot. A minisztertanács délután 1 órakor ért véget.

A kormánytól független semleges speciális bizottság fogja kinevezni a prefektusokat, akik elmozdithatatlanok lesznek

Bucuresti-Bukarest, március 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Lupta szerint az új közigazgatási törvényjavaslat kimondja a prefektusok elmozdithatatlanságát. A prefektusi állást függetlenné teszik a mindenkor kormányváltásoktól és a prefektus nem lesz többé a kormányok bizalmi embere, hanem közigazgatási tisztviselő. Hogy a legmegfelelőbbek kerüljenek ezekre a nagyfontosságú pozíciókra, a prefektusok kinevezését egy külön bizottság fogja eszközölni, amelynek tagjai lesznek: 1. A Semmitőszék elnöke. 2. Az illetékes tábla elnöke. 3. A központi revíziós bizottság elnöke. 4. Az illetékes helyi bizottság elnöke. 5. Az ország négy közigazgatási jogi professzora. 6. Az összes volt belügyminiszterek, pártállásra való tekintet nélkül. A prefektusi tisztségre különösebb kvalifikáció nem lesz szükséges, a törvényjavaslat

csak azt mondja ki, hogy a kinevezendő a közélet valamely ágában kivált és 32-ik életévét betöltött legyen. Calinescu belügyi alminiszter kijelentette az újságíróknak, hogy a közigazgatási törvénynek ezen módosítása mutatja, hogy a kormány nem üz partipolitikát és egyetlen célja a közigazgatás állandóságának megfelelő biztosítása.

Voicu Nitescu igazságügyminiszter magáévátette Rosenberg képviselő javaslatát az állampolgársági törvény módosításáról

A parlamenti iniciatívából benyújtott javaslat tárgyalását a jövő héten kezdi meg a kamara jogügyi bizottsága

Bucuresti-Bukarest, március 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délután a zsidó képviselőnek egy delegációja kereste fel a kamarában Voicu Nitescu igazságügyminisztert, akit megkérdezték, hogy milyen álláspontot kíván elfoglalni az állampolgársági törvény módosítására vonatkozólag Rosenberg beszarábiai zsidó képviselő által parlamenti iniciatívából benyújtott törvényjavaslattal szemben. Mint ismeretes, a jelenlegi parlamenti szessziót megnyitó trónbeszéd bejelentette az állampolgársági törvény módosítását. A kormány azonban elodázta a javaslat beterjesztését, sőt Voicu Nitescu igazságügyminiszter kijelentette röviddel ezelőtt, hogy az állampolgársági törvényre már nem is kerül sor ebben a szesszióban.

Erre azután a zsidó képviselők felszólítására Rosenberg beszarábiai képviselő módosított javaslatot dolgozott ki és azt beterjesztette a parlament elé. Parlamenti rendszerünk különböző defektusai miatt azonban a javaslat csakis abban az esetben kerülhet a plénum elé, ha azt az illetékes reszortminiszter is magáévát teszi. Ezért volt szükség a zsidó képviselők tegnap délutáni intervenciójára.

Voicu Nitescu kijelentette, hogy általánosságban magáévát teszi Rosenberg javaslatát. Semmi kifogása az ellen, hogy 6 hónapon belül felvegyék az állampolgári listákba azokat, akik különböző okok folytán kiharadtak, bár a joguk meg volt hozzá, az adminisztratív tartózkodási hely helyett hajlandó a reális tartózkodási helyet elfogadni. Ahhoz azonban nem járulhat hozzá, hogy állampolgárságot nyerjenek azok, akik ki akarván vándorolni az országból, lemondottak ezen jogukról.

Végül kijelentette az igazságügyminiszter, hogy Rosenberg javaslatát még a jövő hét folyamán a kamara jogügyi bizottsága elé fogja terjeszteni.

A tábla feleséggyilkosság vádjával 10 évi fegyházra ítélte a törvényszéken felmentett parasztot

Exhumálásakor állapították meg, hogy gyilkosságnak esett áldozatul

Cluj-Kolozsvár, március 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány évvel ezelőtt a kolozsmegyei Bánffyongó községben meghalt Stan Aurel földműves felesége. Az asszonyt eltemették, a temetés után azonban különböző híreket kezdtek suttogni a faluban. Egyesek azt állították, hogy Stan Aurelné nem természetes halállal mult ki. Erre engedett következtetni, hogy az asszony és férje esztendőök óta rendkívül rossz házasságot éltek és a verekedések napirenden voltak közöttük.

A falu száján forgó elbeszélések alapján a csendőrség bevezette a nyomozást. Az ügyészség rendelkezése az asszony holttestét exhumálták. Az orvosi vizsgálatnak meglepő eredménye volt. Beigazolódott ugyanis, hogy az asszony

halálát az okozta, hogy valaki átszurta a szívet.

A nyomozás megindult és a férjet vallatásra fogták. Stan Aurel azonban tagadott és a törvényszéken is megmaradt ama állítása mellett, hogy nem ölte meg feleségét. Miután a nyomozás nem tudott bizonyítékokat produkálni Stan Aurel ellen, a törvényszék felmentette a vád és következményei alól.

Az ügyészség fellebbezése folytán az ügy a tábla elé került. A tábla tanács ma délelőtt foglalkozott a fellebbezési perrel és megsemmisítette a törvényszék ítéletét. A táblai tanács beigazoltnak vette a gyilkosságot és Stan Aurel büntetését 10 évi fegyházra változtatta át. Az elítélt a semmitőszékhez élt felfolyamodással.

— A bázeli jóvátételi bank igazgatótanácsa a valuta stabilizációjáról fog tárgyalni. Londonból jelentik: Bazelen a nemzetközi jóvátételi bank igazgatótanácsa a napokban kezdi tárgyalni a spanyol valuta stabilizációjára irányuló akció kérdését.

eljárás is elő-
rt, mint 8 tár-
vekkal együtt
égnék. Megál-
gy a tettesek
eseteket és bo-
a pénzügyi-
i voltak elhe-

zilahi, mint a
előtt tett val-
sak azt a célt
neküljenek a
övetkezmények

erőszak igény-
eg, hiszen tet-
tehát nem is
an szabaddalra
oz a csempész-
rhez, hogy ve-
kényszerítették
Ami pedig azt
y 200 ezer lejt
ékben valótlán
gazolható, hogy
érint, hanem ök
nekünk másfél
k el a dolgot.
áborodva viz-
ak a verés és

e, az összes ki-
eredményeire
llaljuk a teljes
razságszolgálat-
isztérium előtt.
B.

tisztelettel:
Cojocaru,
r. Casianu 60.
ezek után a köz-
telenséggel vár-
s független bi-
ben.

! takaríthatnak
kocsi
ilitás

IDEAL

KOCSIK
erakata
ocsi Lei 425
ocsi
ny-
" 1475
ngó
" 2350
cső-
" 3000

an raktáron.
BABYHÁZ
sselényi M. u) 12.
a árak nagy raktára
nk. — Hitelképesek
n árjegyzéket

UJ KELETBEN

autobuszkok menetrendje:

1931. március 15-től:

INDUL:

CLUJ—DEJ—BISTRITA

Reggel	6	d. e. 11	d. u. 4	d. u. 6
"	8	d. u. 1	d. u. 6	d. u. 8
"	10	d. u. 3	d. u. 8	

ÉRKEZIK:

Cluj	d. e. 9	d. e. 10	d. u. 3	d. u. 6
Dej	d. e. 7	d. e. 8	d. u. 1	d. u. 4
Bistrita	d. e. 6	d. e. 11	d. u. 11	d. u. 2

CLUJ—DEJ—BAIAMARE

INDUL:

Reggel	5.30	d. u. 2
"	8	d. u. 4
"	11	d. u. 7

ÉRKEZIK:

Cluj	reggel 10	d. u. 5
Dej	reggel 8	d. u. 3
Baiamare	5	d. u. 12

BAIAMARE—SIGHET

INDUL:

Reggel	6	d. u. 1
"	10	d. u. 5

ÉRKEZIK:

Baiamare	reggel 10	d. u. 6
Sighet	reggel 6	d. u. 2

RITKA ALKALOM!

Potom áron vásárolhat, mert textilüzletemet felosztalom és összes rőfősáruimat végleges, jóval gyári áron alul elárusítom. — Berendezés is eladó.

SONNENWIRTH MÓR, Oradea, Strada Avram Jancu 13.

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bányászati zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Cikkeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— A spanyol kormány legközelebb eljött a sajtócenzurát. Londonból jelentik: Madridi jelentések szerint a spanyol kormány közelebről visszaállítja az összes alkotmányos biztosítókat és eltörli a sajtócenzurát. A madridi és jacaí felkelők pere március 20-án kezdődik s mintegy 3 napon át fog tartani. A per befejezése után időpontra várják a közszabadságok visszaállítását és a cenzura megszüntését.

— Cionizmus és Szocializmus. A kolozsvári Akademiát Barisszia f. hó 18-án, szerdán este 9 órai kezdettel a Zsidó Diákmenza Honvéd uca 11. szám alatti olvasóteremben vitaestélyt rendez, melyen dr. Marton Ernő, az Uj Kelet főszerkesztője „Cionizmus és Szocializmus” címen tart előadást. Az Akademiát Barisszia ez uton hívja meg az összes Kolozsváron tartózkodó zsidó egyetemi hallgatókat. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy az előadás nem — mint előzőleg jelentették — kedden, hanem szerdán este lesz.

— Snowden angol kincstári kancellár művét hajtanak végre. Londonból jelentik: Snowden kincstári kancellár influenza után utóbajt kapott. Jelenleg hólyaghurut ellen kezelik s közelebről műtétnek kell magát alá vetnie. Valószínű, hogy a kincstári kancellár csak husvét után veheti át hivatala vezetését.

— Eljegyzések. Rosmann Terike Cluj és Dózsner Ferenc Baia-Sprie jegyesek.

— Stern Regina Sighet és Káhn Izrael Iapa-Ciarda jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Adler Friduskát Ileana-Mareról eljegyezte Schwartz Móric Gherla. Minden külön értesítés helyett.

— A Haggibbor vívóvacsorája. A Haggibbor vívószakosztálya folyó hó 17-én, kedden este fél 9 órai kezdettel vívóvacsorát tart, amelynek keretében fogja a vezetőségnek átadni a junior versenyen megnyert kupát. A vívószakosztály ezután is felkéri tagjait és a Haggibbor vezetőségét, hogy a vacsorán menél számosabban jelenjenek meg. A vacsorához jelentkezni lehet a Haggibbor klubhelyiségében.

— Az angol gyáripar akciót indított a védővamos rendszer behozatala érdekében. Londonból jelentik: A gyáripar akciót indított a védővamos rendszer behozatala érdekében. A gyárosok ezt tartják a gazdasági helyzet egyetlen orvosságának. A munkáspárt természetesen nem rokonszenvezik ezekkel a törekvésekkel és így nem valószínű, hogy a gyárosok közelebről eredményeket érhetnek el.

— Agyvértdúlás, szívzorogás, nehéz lélegzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, nehéglélegzés, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sokszor megszűntethető. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A holland naptár-bizottság ellenzi a blanko-napot. Amszterdamból jelentik: A holland kormány az elmúlt hónapban naptár-bizottságot rendelt ki azzal, hogy vizsgálja meg a népszövetségi naptárreform javaslatát. A bizottság elkészült munkájával és úgy vélekedik, hogy a tervezett blanko-napot nem szükséges semmiféle szempontból bevezetni. A bizottság csak három zsidó tagja van ugyan, de ezek nem mint zsidó érdekek képviselői kerültek be. Egyike a zsidóknak Alfred Ascher, az amszterdami askenáiz hitközség elnöke.

— Újra csalást lepleztek le Montecarlóban. Párizsból jelentik: A francia rendőrség nagyarányú zsetoncsempészést leplezett le Montecarlóban. Ezúttal minden eddiginél nagyobbabasu hamisításról van szó és Montecarlóban egy a kaszinót, mint a szállodákat és számos magánszemélyt többmillió frankkal károsítottak meg. A hamisítók olyan jól sikerült szárazkos zsetonokat készítettek, hogy azokat az eredetiektől nem lehet megkülönböztetni. A nyomozás szála Németországba vezetnek.

Kolozsvári Mentők kaspénz sorsjátéka!

Nyeremény garantálva és fizetve Banca Albina által

SOHA TÖBBÉ!

Ilyen alkalom, hogy csak 100 lejért gazdag ember lehessen, március 15-én 100.000 lejt, március 25-én 200.000 lejt és

április hó 1-én 1 millió lejt nyerhet

A cluji Mentők sorsjegy húzásain.

Siessen a vásárlással, amíg nem késő!

Sorsjegy kapható: dohány-hirlapáruda, borbélyoknál és uccai árusoknál, valamint 117 lej előzetes befizetés ellenében a Sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului No. 16.

Nyeremény jegyzék hirlapilag közölve!

Kiutasítják Ausztria területéről az albán emigránsokat

Bécs, március 13. Az albán emigránsokat, köztük Pristina bey volt albán miniszterelnököt kiutasítják Ausztriából.

Zogu király az osztrák határ elhagyása előtt levelet intézett Ender dr. szövetségi kancellárhoz és Schober dr.

belügyminiszterhez. Zogu király Ausztria iránt érzett rokonszenvének kifejezésre juttatása mellett vesz buscut az osztrák államférfiaktól s köszönetet mond nekik azért a gondoskodásért, amely Ausztriában tartózkodása alatt körül vette.

— Milanóban megőrült egy romániai festőnövendék. Milanóból jelentik: Különös jelenet játszódott le Milanóban, a Scala előtt. Egy feltűnően szép, szőkehajú nő megállt Leonardo da Vinci szobra előtt és először hangosan szidni kezdte Mona Lisa festőt, majd meztelenre vetkőzött, felmászott a szoborra és püfölte Leonardo da Vinci arcát. Rendőrök jöttek, elvitték a nőt, akiről megállapították, hogy romániai festőnövendék és hogy megőrült.

— Doktorrá avatás. Moldován Samut Maramarozsigetről folyó hó 5-én a párizsi egyetemen jelenen az összes orvosi tudományok doktorává avatták.

— Öt gram rádiumot vásárolt Bécs városa. Bécsből jelentik: Amióta rájöttek a rákfekély rádiummal való gyógyítására, azóta az emberiség legnagyobb kincsét képezi a rádium. A rádiumnak egy milligramja is nagy vagyont képvisel és az európai államok között eddig első helyen állt Franciaország, melynek birtokában csaknem tíz gram rádium van. Forsell tanár stockholmi rákkutató és rákgyógyító intézetében 8 gram rádium van. Most Bécs város került a harmadik helyre. Tandler tanár kezdeményezésére Bécs város öt gram rádiumot vásárolt és áprilisban már megkezdődnek a stockholmi intézet mintájára berendezett rákkutató intézetben a kísérletezések. Bécs mindig első volt az orvostudományok terén és most is az első köztül szerezte meg magának a hatalmas értéket képviselő nemes ércet.

— Nem biztos már a betonfalakkal védett földalatti lakás sem. Newyorkból jelentik: Egy John Ridley nevű dusztagdag kereskedő két évvel elvesztette családját és ekkor teljesen visszavonult a világtól. Newyork belvárosában lévő telken földalatti lakást építtetett magának, amelyet fényűzően rendezett be, a falakat azonban olyan erős betonnal vette körül, hogy a külvilág zajából semmi se hatolhasson hozzá. Senkivel sem érintkezett csak öreg szolgálójával és unokaöccsével. Néhány nap pal ezelőtt a szolga holtan találta szobájában Ridleyt és unokaöccsét. Megállapították, hogy a földalatti lakásban a két embert meggyilkolták és a milliomos kincstárát kifosztották.

— Párizsi tanulmányutamról hazakerkeve a legújabb kabát és kosztüm eredeti vázson modelleket hoztam, melyre a n. é. hölgyközönség szíves figyelmét felhívom. Rosenfeld Mór női divatszalon. Wesselényi uca 13.

— A szamosújvári zsidó ifjuság purim-ünnepélye. A szamosújvári zsidó ifjuság március 9-én nagyszerű purim-estélyt rendezett, melynek keretén belül a Fruska című vígjátékot mutatta be a város zsidóságának tehetséges műkedvelő gárdája. A címszerepben Köves Ili nyújtott nagyszerű alakítást. A fiatal műkedvelő otthonosan mozgott a színpadon és színjátszó képessége messze felülmúlja a műkedvelői nívót. Mellette a többi szereplők is képességeik legjavát nyújtották. Herskovits Béla, Fixler N., Herskovits Benjamin, Rosenfeld Sidi, S. Barna Margit, Farkas Margit. A rendezés perdülő munkájáért dr. Vajda Jenőt éri dicséret, míg az estély előkészítésében a fáradhatatlan agilitású elnök, az időt és munkát nem kímélő Goldstein Adolfné vitt orszlánrészt. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

NAPROL-NAPRA

Lon Angelesből jelentik, hogy az amerikai női klubok megszüntették Marlene Dietrich, a Paramount sztárja elleni bojkottot. A filmszínésző elleni akciót Sternberg filmrendező való féltben lévő felesége kezdeményezte, aki azt állította Marlene Dietrichről, hogy volt férje a filmsztár miatt készült elhagyni őt. A nagy filmvállalat reklámirodája erre Marlene Dietrich további filmszereplésének lehetővé tételére az amerikai Magazinokban családi képeket helyeztetett el a német filmszínészőnőről, amelyek őt férje és nyolc éves kisleánya társaságában ábrázolják. A boldog családi életet dokumentáló képek megtették a kívánt hatást az amerikai nőegyesületeknél s a szervezetek visszavonták a bojkottot.

A gazdasági életben optimista megítélés lett urrá és ennek nyomán a tőzsdei helyzet is megjavult. A vezető iparágak közül az acéliparban és az autógyártásban van némi fellendülés. Javul az építőipar helyzete is, mert az építkezések is jobban megindultak. Bankkörökben valószínűnek tartják, hogy közelebről szó lehet külföldi emissziók kibocsátásáról, így német, olasz, délamerikai és ausztráliai kölcsönök amerikai elhelyezéséről.

A hollandiai Celebeszen levő Monadóból jelentik, hogy az Ahwey tűzhányó eruptív tevékenységbe kezdett s forró hamujával és lávájával lakott területeket veszélyeztet. A vulkánhoz közel eső falvak népe menekül.

Sanghaiból jelentik, hogy a Tachy kínai gőzös katasztrófáját gyapotrakomány robbanása és a hajó túlterheltsége okozta. Az explóziót egy katona égő cigarettája idézte elő. Egy angol vámőr-hajó a folyam árjában küzködő utasok közül százharmincat kimentett, a többi mentő hajók későn érkeztek.

Kelet-Porosországban az egyre tartó hóesés ma már igen komoly forgalmi zavarokat okozott. Néhány vonalon a hóékek folytonos izzében tartásával sem lehet már a forgalmat fenntartani. Angersburg és Goudaen, valamint Korscheen és Insterburg között vonatok a nyílt pályán elakadtak a hófúvásban. Königsberg környékén helyenként három méter magas a hóréteg. Délről a közúti vasúti közlekedést is be kellett a városban szüntetni. A Keleti tenger partvidékén a havazást orkászertü szelek kísérik. Grenzmark Posen-Westpreussen területén lévő vonalakon sem sokkal jobb a helyzet. Az országutakon a gépkocsiközlekedés már napok óta szünetel. Nagy havazásokat jelentenek Herzból is.

— Müller-Franken, volt német kancellár súlyos beteg. Berlinből jelentik: Hermann Müller-Franken volt birodalmi kancellárt epehólyag bántalmakkal szállították kórházba. Állapotát súlyosnak tartják.

— Orvosi előadás. Folyó hó 8-án, a zsidó orvosnövendékek egyesületében dr. Grünwald Ernő tartott román nyelven előadást a gyermekvédelem mai problémáiról. Az előadást élénk vita követte.

— A Kolozsvári Orvosok Köre (nőgyógyászati csoport) szombaton, március hó 14-én, délután fél 6 órakor, a nőgyógyászati klinika előadótermében gyűlés tart a következő programmal: 1. Dr. Turcu: Imunitas a gonorrhoeában (jelenlegi főfogás). 2. Dr. C. Tataru: Gonorrhoea eredeti nemi betegségek vaccin-terápiája. 3. Dr. Jacobovici és dr. Teposu: Gonorrhoea eredeti sebészeti és urológiai megbetegedések vaccin-terápiája. 4. Dr. Voicu és dr. Vitályos: Gonorrhoeának vaccin-terápiája a kolozsvári nőgyógyászati klinikán. 5. Dr. T. Gane: A gyermekkori gonorrhoea természetű megbetegedéseknek vaccin-terápiája. 6. Dr. I. Gavrilá és dr. T. Spárchez: Gonorrhoea természetű megbetegedéseknek belgyógyászati komplikációk kezelése. 7. Dr. P. Vancea: Gonorrhoea természetű szemészeti elváltozások vaccin-terápiája. 8. Dr. Al. Popovici: Gonorrhoea természetű megbetegedések a kolozsvári „Katonai kórház” vaccin-terápiája.

KÖZGAZDASÁG

A regáti kereskedők bezárják üzleteiket az adóinkvizíció miatt

Bucuresti-Bukarest, március 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ókirályságbeli kereskedők és iparosok tegnap több városban is megkezdték sztrájk-akciójukat, az adók leszállítása érdekében.

A Dunaparti Giurgiu város kereskedői, iparosai és hentesi három napra becsukták üzleteiket, miután két nappal előbb bejelentették ezt a lakosság- és felszólították, hogy lássa el magát minden szükséges áruval, különösen élelmiszerral.

A három napos sztrájkjal a kereskedők a súlyos adók ellen kívánnak tiltakozni, amelyek valósággal lehetetlenné teszik, egzisztenciájukat és amelyeknek a mérséklését eddig teljesen eredménytelenül kérték.

A kereskedő-sztrájk kikiáltása nagy megdöbbenést keltett a hatóságok körében, amelyek széleskörű intézkedéseket tettek, nehogy rendbontásra kerüljön sor.

Amíg Giurgiuban már tegnap kezd-

tét vette a sztrájk, Iasiban a kereskedők egyelőre csak tiltakozó gyűléseik idejére zárták be boltjaikat.

A Sidoli-moziban mintegy három ezer kereskedő gyűlt egybe, akik elkeseredetten tiltakoztak a tulhajtott adósszédés ellen s határozatot fogadtak el, amelyben bejelentik, hogy teljesen abbahagyják a kereskedelmet, ha a kormány nem orvosolja sérelmeiket és nem védi meg megélhetésüket az adóinkvizícióval szemben.

A Lupta értesülése szerint a kereskedők és iparosok nagyrésze ma sem nyitotta ki üzletét és zárva akar tartani, mindaddig, amíg a kormány kielégítő választ nem ad a tegnap hozott határozatukra.

A két városon kívül több más regáti városban is sztrájk-mozgalom zajlik a kereskedők között s valószínű, hogy a giurgiui példa több helyütt követésre talál. A kereskedők elszánt akciója a kormány köreiben egyre nagyobb aggodalmat kelt.

Színház-Művészet

Szigeti József: kedden

Az egész világsajtó Szigeti József dícsőségét zengi ezekben a hetekben. Akármelyik külföldi metropolis vezető lapjait vesszük kezünkbe, telve vannak a Szigeti dícsőítő, aradozó cikkekkkel. Kedden este végre Kolozsváron is látni fogjuk ezt a nagy művészt, aki európai turnéja során egy napot szakít arra, hogy szülőföldjének, Erdély fővárosában is adjon egy koncertet.

Szigeti műsora a következők: 1. Corelli: La Polia. 2. Bach: G-moll Solosonata. 3. Mozart: G-dur Hegedűkoncert. 4. Risch: Mignon a Baal Seemből. Szymanowsky: Fontaine d'Arethusa. Fulla-Kreisler: Spanyol tánc. Szigeti Józsefet Nikita de Mageloff herceg kíséri zongorán. Néhány jegy még kapható a színházi pénztárnál.

Román Opera műsora

Vasárnap, márc. 15 (délután): A windsori vig. Hétfő, márc. 16: Hoffmann meséi. (Olcso helyárak.) Szerda, márc. 18: Al. Stradella. (Operapremier.) Péntek, márc. 20: Al. Stradella. Vasárnap, márc. 22 (délután): Mignon. Hétfő, márc. 23: Zsidónő. (Olcso helyárak.) Szerda, márc. 25: Al. Stradella.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJANAK KÖZLEMÉNYEI

Utolsó farsang. Szombaton és vasárnap Szabados és Schreiber szenzációs új operettje, az Utolsó farsang kerül színre, a főszerepekben Kondorral, Kertésszel, Miklóssyval, Nádorral, Tompával, Ihászszal, Selmecczivel, Réthelyvel, Leöveyvel.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Szombaton 9: Utolsó farsang. (Operett újdonság másodszer. 35. A. bérlet. Ssz. 215.) Vasárnap 9: Utolsó farsang. (Operett újdonság harmadszer. 35. B. bérlet. Ssz. 216.) Hétfő este 9: Az utolsó Verebély lány.

Gans Ábrahám-féle kóser szakácskönyv 180 Lei
Kol. Jehuda román-héber Stengel-féle abc 8 drb vételnél 180 Lei
Pészach nagy Hagoda 30 színes illusztrált képekkel magyar vagy német fordítással 180 Lei
Bérmertve kapható:

Anton Rosenzweig Cluj

ספרים ואונד סלימים גראסאנדלונג

Héber könyvek

gyapju és selyemtalleszek nagykereskedése. — Gyári árak!

(10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal. Ssz. 217.)
Kedd este 9: Szigeti József, a világhírű magyar hegedűművész egyetlen hangversenye.
Szerda 9: Blanco Posnet elárulatása. (Bernhard Shaw melodramája és prédikációja.) Kutya van a kertben. (Kurt Götz groteszkje, magyar nyelven először.) Barlanglakók. (Tömörkényi István drámai képe.) 32. Premier bérlet, Ssz. 218.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Minden nap 3, 5 és 7 órakor: Christina. (A tiszta szerelem és a sötét szenvedély harcának legtokéletesebb hangos, zenés, beszélő filmje. Rendezte Williams K. Howard. A főszerepekben: Junat Caynor, Charles Morton, Rudolph Belaldureut, Louis Dorain.

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI Szombat, március 14.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek 12.50: Grammfón. 14.45: Iskolák rádiója. 16: Zenekar. 17: Időjelzés, hírek. 17.15: Zenekar. 18: Rádiógyetem. 19: Grammfón. 20: Gounod: Faust c. operája.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Énekkar. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2: Hírek. 2.30: Diszünneplő közv. 4: „Kossuth futárja”. Raggamby András előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Ós-apáink szórakozásai és játékaik”. — 5.30: Operettrészletek. Strauss, Offenbach, Suppé, Panquette, Millöcker, Lehár művei. 6.45: Mit üzen a rádió. 7.30: Cigányzene. 8.30: Karinthy Frigyes: Holnap reggel c. vígjátéka. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: A rádió házkvartettje. Bécs. 20: Fall Leó: A kedélyes paraszt c. operettje.

Drogeria csődtömegből vásárolt áruk

Csak pár napig!

kiárúsítása megkezdődött!

Nyitva délelőtt 9—1-ig, délután 4—7 óráig

Cluj, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc ucca) 4. szám

Berlin. 20: Szórakoztató zene. Breslau. 22.30: Dalegylet hangv. Varsó, Lemberg: 20.30: Könnyű zene. 23: Egy óra tánczene. Kattowic. 22.15: Chopin művei. Millánó. 20.30 Operettrészletek. — 21.40 Kamarazene. Róma. 20.45: Opera. Prága. 20.15: Szláv táncok. Pozsony. 19.05: Jazz. Brünn. 21: Tánczene. Osló. 20: Népszerű hangv. Stockholm. 19.45: Katonazene. Toulouse. 22.15: Varázsfuvola és Dno Juan részletek. 23: Hegedűszó. 23.30: Orosz dalok. Katonazene. Belgrád. 20.30: Dalest. Verdi: Rigoletto Csajkosvskij: Dal. Rossini: Szevillai borbély, Gounod: Szerenád, 21: Csellóhangv. 21.40: Grammfón. Ljubljana. 20: Operett. London. 21: Katonazene gitárszóval.

Vasárnap, március 15.

Bukarest. 10.15: Gyermekek. — 10.30: Felolvasás. 12: Grammfón. 12.30: Hírek. 12.50: Grammfón. 16: Zenekar. 18: Rádiógyetem. 19: Grammfón. 20: Kabaré. 21.35: Üzenetek. 21.50: Hírek. Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. — 10: Egyházi zene. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Zenekari hangverseny. E hangverseny szünetében Rádió krónika. 2: Grammfónhangverseny. — 3: Rádióélet játszóórja. 3.30: A földművelésügyi minisztérium előadássorozata. 4: Szabadgyetem. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.10: Hangverseny. 7.15: Dalárda. 8: Sport. 8.15: Március 15-i emlékünneplő. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Cigányzene. 22.15: Zenekar.

Berlin. 20: Verdi: Don Carlos című operája. Breslau. 20.20: Hangverseny. Frankfurt. 20.45: Könnyű zene. Hamburg. 22.50: Szórakoztató zene. Lipcse. 19.15: Mandolinzene. Varsó. 22.15: Dalest. Kattowic. 21.30: Hangverseny. 22.15: Dalok. Poznan. 22.15: Tánczene. Milánó. 20.30: Könnyű zene. Róma. 20.40: Bellini: A kék varázs c. operája. Prága. 20: Filharmónikus hangv. Beethoven: Egmont nyitány, I. szimfónia, Eroica nyitány. Pozsony. 16: Könnyű zene. Brünn. 15: Ábrahám: Viktória című operettje. Osló. 20: Rádiózenekar. Wagner: Lohengrin nyitány, Verdi: Rigoletto, Puccini: Pillangókisasszony, Bizet: Carmen. Toulouse. 21.45: Dalok. 24.30: Tánczene.

?

Minden kérdésre feleletet ad a

A GÉNIUS KIS LEXIKONA (1931)
Teljes idegen szavak szótára, sport, filozófia, jog, közgazdaság, technika, stb minden szaváról felvilágosít 40.000 cikk, 800 kép, 64 műmelléklet mert az eddigi 560 lejes bolti ár helyett

ára füzve 200 lej, kötve 240— lej

KAPHATO AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

MEGHÍVÓ

A Kishitelbank és Takarékpénztár R. T. Targu-Mures, 1931. március hó 29-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Zsidó Kulturház nagytermében megtartandó 1930. évi III. rendes

közgyűlésére,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívhatnak. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság jelentése az 1930. üzletéről, a zárszámadások előterjesztése és a nyereség felosztására vonatkozó indítvány. 2. A felügyelőbizottság jelentése. 3. Felmentvény az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére. 4. Alapítke felemelési javaslat. 5. Az alapszabály 6. szakaszának módosítása. 6. Kamatláb leszállítási javaslat. 7. A lépő igazgatósági tagok helyett 5 igazgatósági tag megválasztása. 8. A felügyelőbizottság megválasztása. 9. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés: Felhívjuk a t. részvényesek figyelmét arra, hogy a közgyűlésen csak azok vehetnek részt, akik 1930. december hó 31-ig teljesen befizetett részvényeikről szóló igazolójegyeket az intézet pénztáránál (Piata Regele Ferdinand No. 66.) átvették. Esetleges indítványok csak az esetben tárgyalhatók a közgyűlésen, ha azok az intézet elnökségéhez 1931. március hó 25-ig bezárólag írásban benyújtatnak. A mérleg- és eredményszámok, valamint a felügyelőbizottság jelentése a hivatalos órák alatt az intézet helyiségében megtekinthetők. Targu-Mures, 1931. február hó 15. Kishitelbank és Takarékpénztár R. T. Targu-Mures igazgatósága.

Apro hirdetések

ERTESITÉS

Elvállalom kézimunkáknak montirozását, régi keretek aranyozását és javítását. Estéknél állandó kiállítás. Somlyai aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Kóser vegetárius étterem! Rendkívül izletes ételek. Figyelemes kiszolgálás. A vaj és tejneműek saját készítményeink. Schwartz Ignác, Cluj, Calea Regala Ferdinand 10.

Négy szoba, konyha, komfortos lakás kiadó május 1-re Mihai Viteazul 36. Értelkezni házmeztérnél.

Értesítés. A Rapid autobusz vállalat tudatja a t. közönséggel, hogy irodáit Főter. 22. szám alól Calea Moşilor (Monostori utca) 7. szám alá helyezte át.

Egy jókarban levő Hiko gyermekkönyv olcsón eladó. Karolina tér 3., I. Érdeklődni. d. e. 10 és 12 óra között.

A próféta gyermek

Edmond Fleg megrázó zsidó regénye
Ára 100 lej és portó
KAPHATO AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Dávid Golder

a szegény zsidófiúból lett nagystílusú bankár életének regénye főlemelkedésétől bukásáig. Irene Nemirovszkaja regénye egyike az utóbbi évek legnagyszerűbb sikerű könyveinek

Ára füzve 136 lej,
Ára kötve 204 lej.

Kapható az UJ KELET könyvostályában.

XIV. ÉVF. *
Cluj—Kolozs
március 15
5691 ÉV A

Uj Kelet az egy és hánsági zsidó napilap.
Cikkeink utánni forrás megjelölés meg.
Kéiratokat nem megörzésükre nem

A kereskedő halála

Nagy baj az, hogy gyan sem akar old. És igaza van Mano. azon panaszokdók, sági termékek elé nemzeti vagyon 30 s de a piaci árak korá mon az értékekne. Minthogy pedig a g csak akkor áll maj gyasztó is 30 sza szerzi be szükséglet niszter elhatározta, szakkal is ltóri az á

Ezt hívják az élet irányuló akciónak. hogy az élet drága. lesz abból, ha Ma módszerei szerint. Mert az iparügyi m specilis módot ta hogyan lehet a mez termékek arát letör melési feltételek rá közterhek csökkenté feltételek olcsóbbá t sorban az iparügyi ugyan valami ilyesr ügyi miniszter ur csak másodlagosan. ilyen komplikált me kalmazni Manoilesc rübbet. Kolumbusz olyan egyszerű. Ag dőket. Az iparügyi ugy gondolkodik, h megdrágítja a term tőig kerülő árut s sem kevesebbet ne szerüen kikapcsolni gazdasági élet vék

A falusi kereske lescu olcsóbbá tenni autójáratokat fog s petróleumot és a c fogyasztóknak oszt tatódik majd az ole rosi kereskedőknek féle próbaraktárak moritani az iparüg ben mezőgazdasági ben pedig ipari árusítani ezekben a szóval a kereskedő ját és az élet egys készen kapjuk m gos paradicsombeli

Hogy ezek után l még panaszkodni is beszélünk, hogy eg talán mégsem lehet sikra egy olyan fe osztály, mint a ke kihuzni az életlehe sék most szó, hgy milyen katasztrófá ha a kereskedő Manoilescu olcsóbb nem fog tudni ma mind mellékszempe az iparügyi minis sem érzelm, sem pontok, hanem mi nélkül ki akarja é fogyasztó közötti k De beszélünk ke közvetlen kapcsol mében fából vask képzelné a normál kereskedelem kika a kereskedelem ne osztó apparátust j